

ВІДКЛАДЕННЯ ЕНЕРГІЇ В ТУШАХ ПОМІСНИХ М'ЯСНИХ І ЧИСТОПОРОДНИХ СИМЕНТАЛЬСЬКИХ БУГАЙЦІВ

М. П. СИЧ, кандидат біологічних наук

Український науково-дослідний інститут розведення і штучного осіменіння великої рогатої худоби

В. Д. ГУМЕННИЙ, головний зоотехнік

Колгосп ім. Постишева Золотоніського району Черкаської області

На рівень продуктивності і ефективність використання поживних речовин найбільш впливає кількість спожитої з кормом енергії, що залежить від породних особливостей та інших причин.

На Україні створені нові типи м'ясної худоби, а даних про те, як використовують корми тварини цих типів, немає. Виникла необхідність вивчити це питання й порівняти одержані результати з результатами відгодівлі чистопородних сименталів.

Методика досліджень. В колгоспі ім. Постишева Золотоніського району Черкаської області з 1978 по 1980 р. ми провели науково-виробничий дослід. Для цього за принципом аналогів відібрали три групи молодняка придніпровського типу породних поєднань $3/8$ шароле \times $3/8$ кіан \times $1/8$ симентал \times $1/8$ сіра українська ($3/8$ ш \times $3/8$ к \times $1/8$ с \times $1/8$ у), $1/2$ шароле \times $1/4$ кіан \times $1/4$ сіра українська ($1/2$ ш \times $1/4$ к \times $1/4$ у), $1/2$ кіан \times $1/4$ шароле \times $1/4$ симентал ($1/2$ к \times $1/4$ ш \times $1/4$ с) та групу чистопородного молодняка симентальської породи.

До 8-місячного віку молодняк всіх груп вирощували на підсосі, після відлучення його утримували на прив'язі в окремому приміщенні в однакових умовах годівлі, розрахованих на одержання 1000 г середньодобових приростів.

У досліді вивчали енергію росту, приріст живої маси та нагромадження енергії в тушах молодняка різних груп.

На одну тварину витрачено в середньому 1778 к. од. з вмістом 160 кг перетравного протеїну.

Результати досліджень. Піддослідний молодняк мав високу енергію росту (табл. 1). Середньодобові прирости симентальських бугайців та помісей з $1/2$ крові шароле в молочний період становили понад 1 кг, що можна пояснити кращою молочністю їх матерів. У післямолочний період молодняк м'ясного напрямку

1. Ваговий ріст помісних м'ясних і симентальських бугайців

Показники	Помісі			Симентали чистопородні
	$3/8$ ш \times $3/8$ к \times $1/8$ с \times $1/8$ у	$1/2$ ш \times $1/4$ к \times $1/4$ у	$1/2$ к \times $1/4$ ш \times $1/4$ с	
Жива маса при народженні, кг	38,9	36,7	38,1	35,2
Жива маса в 8-місячному віці, кг	236,0	288,0	253,0	283,0
Жива маса в 15-місячному віці, кг	487,0	523,0	468,0	457,0
Середньодобовий приріст в молочний період, кг	0,808	1,028	0,881	1,015
Середньодобовий приріст до 15-місячного віку, кг	0,978	1,062	0,939	0,921
Середньодобовий приріст в обліковий період (від 8 до 15 міс), кг	1,173	1,098	1,001	0,813

продуктивності за енергією росту перевищував симентальських бугайців. Абсолютна маса їх також була вища на 2—15%, що можна пояснити породними особливостями спеціалізованих м'ясних порід шароле та кіанської. Кращими за енергією росту виявились бугайці поєднання $3/8 \text{ ш} \times 3/8 \text{ к} \times 1/8 \text{ с} \times 1/8 \text{ у}$.

Для визначення кількості нагромадженої енергії бугайцями різних груп провели порівняльний забій молодняка в 8- та 15-місячному віці. З кожної групи забили по три бугайці з наступним обвалюванням туш. Потім визначали хімічний склад середньої проби м'яса і жиру.

За вмістом білка і жиру в тушах на початку (8 міс) та в кінці досліду (15 міс) визначали кількість енергії, що відклалась у тушах тварин різних груп (табл. 2). При цьому враховували, що калорійність 1 кг жиру становить 9367 ккал, а білка—5686 ккал.

2. Визначення енергії в тушах помісних м'ясних та чистопородних симентальських бугайців

Породна структура, порода	Маса м'яса в туші бугайців		Маса жиру в туші бугайців		Енергія в м'ясі та жирі, ккал		Нагромаджено енергії	
	у 8 міс	у 15 міс	у 8 міс	у 15 міс	у 8 міс	у 15 міс	ккал	%
$3/8 \text{ ш} \times 3/8 \text{ к} \times 1/8 \text{ с} \times$ $\times 1/8 \text{ у}$	105	231	2,82	9,6	140453	340938	200485	117
$1/2 \text{ ш} \times 1/4 \text{ к} \times 1/4 \text{ у}$	110	219	2,78	12,5	169427	371834	202407	118
$1/2 \text{ к} \times 1/4 \text{ ш} \times 1/4 \text{ с}$	98	225	2,85	10,5	149709	364303	214624	122
Симентали чистопородні	96	195	3,69	11,3	159880	331374	171494	100

Отже, бугайці як придніпровського типу, так і симентальської породи мають достатньо високу енергію росту. Середньодобові прирости за 15 міс становлять 808—1062 г, в обліковий період—813—1173 г. З 8-місячного віку енергія росту бугайців придніпровського типу вища, ніж симентальських.

Висновки. В однакових умовах годівлі та утримання бугайці придніпровського типу порівняно із симентальськими ефективніше використовували корми. За однаковий проміжок часу вони нагромадили в тушах енергії на 17—22% більше, давали добре омускулені туші з незначним жировим поливом.

Одержано редколегією 8.01.80.

удк 636.082.454.6126.663

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ КІЛЬКІСНИМИ І ЯКІСНИМИ ПОКАЗНИКАМИ СПЕРМИ ТА ЇЇ ЗАПЛІДНЮВАЛЬНОЮ ЗДАТНІСТЮ У БУГАЙВ-ПЛІДНИКІВ ЛЕБЕДИНСЬКОЇ ПОРОДИ

Й. З. СІРАЦЬКИЙ, кандидат сільськогосподарських наук

Український науково-дослідний інститут розведення
і штучного осіменіння великої рогатої худоби

Старанне і об'єктивне вивчення якості сперми створює передумови для одержання високої заплідненості тварин. Незважаючи на значні досягнення в розробці якісної оцінки сперми кількісними методами, до цього часу немає єдиної думки про значення кількісних і якісних показників сперми та їх зв'язку із заплідненістю. В останні роки опубліковано значну кількість робіт, присвячених вивченню взаємозв'язку окремих показників сперми. Однак це питання далеке від остаточного вирішення. Більшість дослідників вивчали ці взаємозв'язки на основі визначення коефіцієнта прямолінійної кореляції.